

Gnojdba šljiva organskim gnojivima smanjuje gustoću populacije osice listarice koštičavog voća

Автор(и): гл. ас. д-р Вилина Петрова, Институт по земеделие, Кюстендил; гл. ас. д-р Анелия Здравкова, Институт по земеделие, Кюстендил
Дата: 25.04.2024 Број: 4/2024

Trešnin listni pilicar (*Neurotoma nemoralis*) pojavljuje se u južnoj Švedskoj, Danskoj, srednjoj Europi, baltičkim državama, Italiji, Mađarskoj, Rumunjskoj, na Sjevernom Kavkazu, u Turskoj, Kazahstanu, središnjim i južnim regijama europskog dijela bivšeg SSSR-a i u jugozapadnom Sibiru.

Vrsta je široko rasprostranjena u našoj zemlji i oštećuje uglavnom trešnju, mareliku, breskvu, mareliku, šljivu, mirobalansku šljivu, dunju, badem, itd. Njegova lažna

gusjenica hrani se lišćem napadnutih stabala, a u nekim godinama, pri visokoj gustoći populacije, može uništiti grane cijelih stabala.

Odrasli kukac je crni pilicar sa žutim mrljama i prugama. Trbuh je jako spljošten, a noge su hrđastožute. Krila su opnasta, prozirna, s crnim žilama. Duljina tijela doseže 7–8 mm.

Jaja trešnjinog listnog pilicara

Neposredno nakon polaganja jaje je svijetložuto, a kasnije postaje gotovo bijelo, duljine 1,6 mm. Lažna gusjenica je svijetlozelena do tamnozeleno, sa žutim prugama na leđnoj strani. Tijelo je golo, bez dlačica, s četiri male točke na gornjoj strani prvog prsnog segmenta. Ima tri para prsnih nogu i samo jedan par trbušnih nogu. Tamnija leđna linija prolazi uzdužno duž tijela. Duljina tijela je 24 mm.

Mlade lažne gusjenice trešnjinog listnog pilicara

Štetnik razvija jednu generaciju godišnje i prezimljava kao lažna gusjenica u tlu na dubini od 10–40 cm. U rano proljeće, početkom ožujka, lažne gusjenice se ućahure u ćahure, a pilicari izlaze i lete od kraja ožujka do početka travnja. Odrasli pilicari aktivni su nakon izlaska sunca u mirnom i toplom vremenu. U hladnim i vjetrovitim uvjetima skrivaju se ispod lišća trava i grmlja, a rjeđe na voćnim i drugim drvećem. Nakon parenja, u toplom i sunčanom vremenu, počinju polagati jaja na donjoj strani najmlađih vršnih listova u skupinama od 2 do 26 jaja. Jedna ženka položi od 40 do 70 jaja. Embrionalni razvoj traje od 9 do 14 dana pri prosječnoj dnevnoj temperaturi od 10,4 do 13,3°C. Nakon izlijezanja, ličinke skeletiziraju lišće, izgrizajući male rupe u parenhimu. Kasnije omotaju lišće paučinom i tvore zajednička gnijezda u kojima žive i hrane se zaplićućim lišćem. Nakon što se lišće u jednom gnijezdu uništi, sele se na drugo mjesto i prave novo gnijezdo. Lažne gusjenice su izuzetno proždrljive i mogu uništiti lišće cijelih stabala. Njihov razvoj traje oko 24 do 36 dana, a nakon završetka hranjenja odlaze u tlo u zemljane komore kako bi prezimile uglavnom na dubini od 10–20 cm. Oko 60% njih ulazi u dijapauzu i ućahuruje se u proljeće sljedeće godine.

Suzbijanje

Za učinkovito suzbijanje trešnjinog listnog pilicara, potrebno je provesti duboku obradu tla u voćnjacima kako bi se uništile lažne gusjenice koje prezimljavaju i uklonile divlje biljke domaćini kojima se mogu hraniti, kao što su marelja, trnina, itd.

Oštećenja uzrokovana trešnjim listnim pilicarom na trešnji

Kemijsko suzbijanje mora biti usmjereno na mlade ličinke, neposredno nakon izlijevanja, prije nego što formiraju paučinasta gnijezda gdje su bolje zaštićene. Prag ekonomske štete je 10% izbojaka zaraženih ličinkama tijekom fenofaza formiranje ploda / do povećanja ploda. Ne postoje registrirani insekticidi posebno za suzbijanje ovog štetnika, ali pri visokoj gustoći populacije mogu se koristiti svi registrirani proizvodi za suzbijanje gusjenica koje se hrane lišćem. Većina njih su sintetski piretroidi.

Lažne gusjenice trešnjinog listnog pilicara napadaju grabežljivi beskralježnjaci iz tla, razne vrste ptica i himenopterski parazitoidi (*Limneria crassifemur* L. i *Holocromus incrassiator* Holmgr.). Jaja mogu poslužiti kao hrana za vrste iz obitelji Coccinellidae, Chrysopidae i drugim grabežljivcima.

Oštećenja uzrokovana pilicarom na šljivi

U organskoj proizvodnji šljiva, znanstvena studija provedena posljednjih godina na Poljoprivrednom institutu – Kyustendil pokazala je da gnojdba šljiva organskim gnojivima smanjuje gustoću populacije trešnjinog listnog pilicara: gnojdba s Vita Organic u dozi od 5,0 kg/stablo – za 18,3%, tretman prema shemi Ekofol – za 31,7%, Vita Organic u dozi od 2,5 kg/stablo – za 41,5%, a primjena Humustima – za 53,7%.

Fotografije: Viši asistent dr. sc. Vilina Petrova